

25.3.2014

Potilasohjauksen toimintaedellytykset

Lipponen, Kaija, TtT, osastonhoitaja, operatiivine tulosalue, kaija.lipponen@ppshp.fi

Avainsanat: Erikoissairaanhoito, hoitohenkilöstö, kehittäminen, perusterveydenhuolto, potilasohjauksentoimintamahdollisuudet, potilasohjaus

Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet: Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata potilasohjauksen toimintaedellytyksiä kirurgisessa erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollossa sekä hoitohenkilöstön kokemuksia potilasohjauksen kehittämisestä. Tavoitteena oli tuottaa tietoa potilasohjauksen toimintaedellytyksistä ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä potilasohjauksen kehittämisestä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitohenkilöstön yhteistyönä. Tutkimus koostui kolmesta osatutkimuksesta. Ensimmäisessä osatutkimuksessa kuvailtiin, millaista oli potilaan ohjaus erikoissairaanhoidossa kirurgisen hoitohenkilöstön arvioimana ja toisessa osatutkimuksessa kuvailtiin millaista potilaan ohjaus oli perusterveydenhuollon hoitohenkilöstön arvioimana ja mitkä asiat olivat siihen yhteydessä. Lisäksi kuvailtiin millaisia ehdotuksia hoitohenkilöstö esitti potilasohjauksen kehittämiseksi.

Aineisto ja analyysi: Aineisto kerättiin strukturoidulla kyselylomakkeella (© MR/HK, 2003) vuonna 2003 kirurgiselta (n = 203) ja vuonna 2006 perusterveydenhuollon (n = 377) hoitohenkilöstöltä ja analysoitiin tilastollisilla perus- ja monimuuttujamenetelmillä sekä avoimien kysymysten osalta deduktiivisella sisällön analyysillä. Kolmannessa osatutkimuksessa kuvailtiin hoitohenkilöstön kokemuksia potilasohjauksen kehittämistyöstä. Aineisto kerättiin vuonna 2007 haastattelemalla kehittämistyöhön osallistunutta hoitohenkilöstöä (n = 24) ja analysoitiin induktiivisella sisällön analyysillä. Kehittämistyö kohdentui sepelvaltimotautia ja diabeettista jalkahaavaa sairastavien sekä syöpä-, tekonivel-, aivoinfarkti- ja keuhkohtaumatautipotilaiden ohjaukseen ja se toteutettiin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon hoitohenkilöstön yhteistyönä.

Tulokset: Hoitohenkilöstön tiedot ja taidot olivat pääosin hyvää tasoa ja asenteet potilasohjausta kohtaan olivat myönteiset. Hoitohenkilöstö arvioi toteuttavansa ohjausta potilaslähtöisesti ja tunneulottuvuuden huomioiden. Ohjausmenetelmien monipuolisempaan käyttöön olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Kehittämistarpeita oli myös ohjauksen käytettävissä olevassa ajassa, välineistössä ja ohjaustiloissa. Kokemukset kehittämistyöstä jakaantuivat pääluokkiin kehittämistyön luonne ja kehittämistyön merkitys.

Päätelmät: Kehittämistyö vahvistaa ohjausosaamista, mutta vaatii osallistujilta motivaatiota ja sitoutumista, yhteistyökykyä, avoimuutta ja keskinäistä arvostusta. Kehittämisyhteistyö lisää ammattilaisten ja organisaatioiden välistä yhteistyötä sekä parantaa tiedonkulkua potilaan hoitoprosessissa. Tuloksia voidaan hyödyntää hoitotyössä, hoitotyön opetuksessa ja potilasohjauksen kehittämistoiminnassa

Tutkimus on luettavissa kokonaisuudessaan alla olevasta linkistä

[Potilasohjauksen toimintaedellytykset](#)

